

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายและพยากรณ์ (Descriptive and predictive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค กับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และศึกษาตัวแปรที่สามารถทำนายความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในจังหวัดเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวนเตียงขนาด 10-30, 60, 90-120 เตียง ใน 5 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี สระแก้ว และนครนายก มีโรงพยาบาลชุมชนทั้งหมด 34 โรงพยาบาล และมีจำนวนพยาบาลวิชาชีพทั้งสิ้น 1,096 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ใน 5 จังหวัดเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประสบการณ์การทำงานพยาบาลอย่างน้อย 1 ปี ไม่อยู่ในระหว่างลาศึกษา ลาป่วยระยะยาว/ ลาคลอด
3. ขนาดตัวอย่าง (Sample size) คำนวณจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1973 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตยสุนทร, 2550) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 293 คน และปรับเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีก 20% เนื่องจากคาดว่าจะมีผู้ไม่ส่งแบบสอบถามคืนร้อยละ 20 ตามสูตรประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คาดว่าจะหายไป (Lameshow, Hosmer, Klar, & Lwanga, 1990 อ้างถึงใน สุดใจ แสงสุนทร, 2547) รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 352 คน ดังรายละเอียด ดังนี้

สูตรคำนวณขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยกำหนดให้

N = ขนาดประชากร (จำนวนพยาบาลวิชาชีพทั้งหมดในโรงพยาบาลชุมชนสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือในจังหวัดที่มีโรงพยาบาลขนาด 10-30 เตียง 60 เตียง

และ 90-120 เพียงจำนวน 1,745 คน

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (ในที่นี้กำหนด $5\% = 0.05$)

n = ขนาดตัวอย่าง

$$= \frac{1,096}{1 + (1,096)(0.05)^2}$$

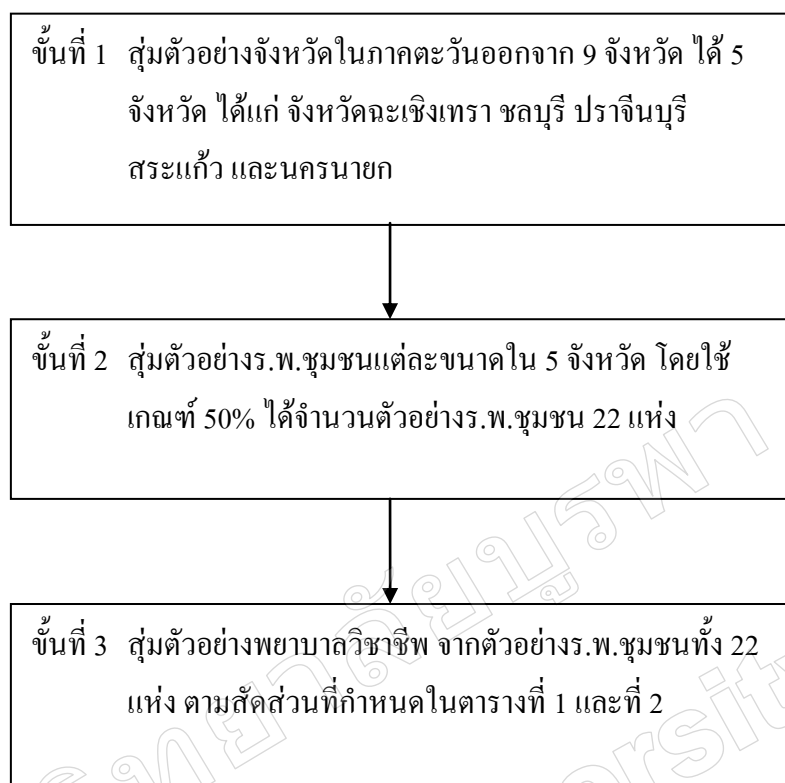
$$= 293$$

เพิ่ม $20\% = 59$

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างจริง $= 293 + 59 = 352$ คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling technique) สุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. สุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมี 9 จังหวัด โดยการสุ่มจากจังหวัดที่มีโรงพยาบาลชุมชนทั้ง 3 ขนาด ได้มา 5 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว และนครนายก
2. สุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลชุมชนแต่ละขนาดใน 5 จังหวัด ตามสัดส่วนโดยใช้เกณฑ์ 50% จากจำนวนโรงพยาบาลในแต่ละจังหวัด โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับสลากชื่อโรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบไม่ใส่คืน (Sampling without replacement) ได้โรงพยาบาลทั้ง 3 ขนาด คือขนาด 10-30 ขนาด 60 เดียง และขนาด 90-120 เดียง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว และนครนายก ทั้งหมด 22 โรงพยาบาล จากจำนวนโรงพยาบาลทั้งสิ้น 34 โรงพยาบาล
3. สุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ จากตัวอย่างโรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยการจับสลากรายชื่อแบบไม่คืน ที่จากทุกหอผู้ป่วย ในแต่ละแผนกของกลุ่มการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล ตามสัดส่วนที่กำหนดไว้เป็นขนาดตัวอย่าง ตามตารางที่ 1

ภาพที่ 2 การสุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง พยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามโรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โรงพยาบาล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ฉะเชิงเทรา		
โรงพยาบาลบางปะกง	(90 เตียง)	22
โรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว	(60 เตียง)	18
โรงพยาบาลบางคล้า	(30 เตียง)	11
โรงพยาบาลท่าตะเกียบ	(30 เตียง)	11
โรงพยาบาลราชสาส์น	(10 เตียง)	4
รวม	201	66
ปราจีนบุรี		
โรงพยาบาลกบินทร์บุรี	(120 เตียง)	30
โรงพยาบาลศรีมโหสถ	(60 เตียง)	19

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โรงพยาบาล		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงพยาบาลบ้านสร้าง	(30 เตียง)	28	8
โรงพยาบาลประจันตคาม	(30 เตียง)	28	8
รวม		213	65
สระแก้ว			
โรงพยาบาลรัฐประเทศ	(120 เตียง)	95	30
โรงพยาบาลวังน้ำเย็น	(60 เตียง)	60	19
โรงพยาบาลตาพระยา	(30 เตียง)	28	8
โรงพยาบาลคลองหาด	(30 เตียง)	32	10
รวม		215	67
ชลบุรี			
โรงพยาบาลพนัสนิคม	(120 เตียง)	104	33
โรงพยาบาลอ่าวอุดม	(90 เตียง)	71	23
โรงพยาบาลพานทอง	(60 เตียง)	48	16
โรงพยาบาลสัตหีบ	(60 เตียง)	50	16
โรงพยาบาลหนองใหญ่	(60 เตียง)	32	11
โรงพยาบาลวัดญาณสังวราราม	(60 เตียง)	28	10
รวม		333	109
โรงพยาบาลบ้านนา	(90 เตียง)	65	22
โรงพยาบาลองครักษ์	(60 เตียง)	45	15
โรงพยาบาลปากพลี	(10 เตียง)	24	8
รวม		134	45
รวม		1,096	352

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ข้อคำถามประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับอายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงพยาบาล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความสุขในการทำงาน ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความสุขในการทำงานของ ประทุมทิพย์ เกตุแก้ว (2551) ซึ่งใช้แนวคิดความสุขในการทำงานของ Manion (2003) และมีการตรวจสอบความตรง ตลอดจนมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสูงเท่ากับ .89 ข้อคำถามมีจำนวนทั้งหมด 25 ข้อ ดังนี้

การติดต่อสัมพันธ์	จำนวน	7	ข้อ
การเป็นที่ยอมรับ	จำนวน	6	ข้อ
ความรักในงาน	จำนวน	8	ข้อ
ความสำเร็จในงาน	จำนวน	4	ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และเป็นข้อความทางบวกทั้งหมด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด (ให้ 5 คะแนน)
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก (ให้ 4 คะแนน)
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง (ให้ 3 คะแนน)
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย (ให้ 2 คะแนน)
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด (ให้ 1 คะแนน)

การแปลผลคะแนนความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ มีการคิดค่าคะแนน โดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ยจำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมและแปลผลคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูตร (2542) ดังนี้

- 4.50-5.00 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงมาก
- 3.50-4.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูง
- 2.50-3.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับต่ำ
- 1.00-1.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในการทำงาน ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำงานของ รัชณี หาญสมสกุล (2550) ซึ่งใช้แนวคิดสภาพแวดล้อมในการทำงานของ Health et al. (2004) และมีการตรวจสอบความตรงตลอดจนมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสูงเท่ากับ .92 ข้อคำถามมีจำนวนทั้งหมด 28 ข้อ ดังนี้

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	จำนวน	10	ข้อ
การส่งเสริมการตัดสินใจ	จำนวน	9	ข้อ
การร่วมมือสร้างความสัมพันธ์	จำนวน	9	ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตั้งแต่เป็นความจริงมากที่สุดจนถึงเป็นจริงน้อยที่สุด แบบสอบถามเป็นข้อความทางบวกทั้งหมด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด (ให้ 5 คะแนน)
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก (ให้ 4 คะแนน)
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง (ให้ 3 คะแนน)
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย (ให้ 2 คะแนน)
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด (ให้ 1 คะแนน)

การแปลผลคะแนน มีการคิดค่าคะแนนโดยนำคะแนนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย จำแนกเป็น รายข้อ รายด้าน และ โดยรวม และแปลผลคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูตร (2542)

- 4.50-5.00 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพทราบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับดีมาก
- 3.50-4.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพทราบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับดี
- 2.50-3.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพทราบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับพอใช้
- 1.50-2.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพทราบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับไม่ค่อยดี
- 1.00-1.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพทราบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคของ ธิดา จิตพานิชยางกูร (2550) ซึ่งใช้แนวคิดความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค ของ Stoltz (1997) มีการตรวจสอบความตรง ตลอดจนมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสูงเท่ากับ .96 ข้อคำถามมีจำนวนทั้งหมด 26 ข้อ ดังนี้

ด้านความอดทน	จำนวน	7	ข้อ
ด้านผลกระทบ	จำนวน	4	ข้อ

ด้านความรับผิดชอบ	จำนวน	6	ข้อ
ด้านการควบคุมสถานการณ์	จำนวน	9	ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตั้งแต่เป็นความจริงมากที่สุดจนถึงเป็นจริงน้อยที่สุด ข้อความในแบบสอบถามเป็นแบบทางบวกทั้งหมด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด	(ให้ 5 คะแนน)
4 หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก	(ให้ 4 คะแนน)
3 หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง	(ให้ 3 คะแนน)
2 หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย	(ให้ 2 คะแนน)
1 หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด	(ให้ 1 คะแนน)

การแปลผลคะแนนมีการคิดค่าคะแนน โดยนำคะแนนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย จำแนกเป็น รายข้อ รายด้าน และโดยรวม และแปลผลคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูตร (2542)

4.50-5.00	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับสูงมาก
3.50-4.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับสูง
2.50-3.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำ
1.00-1.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำมาก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ตรวจสอบความตรงและความเที่ยงของเครื่องมือ ดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในการทำงาน แบบสอบถามความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และแบบสอบถามความสุขใน

การทำงาน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขขึ้นต้น จากนั้นเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการพยาบาล 2 ท่าน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลสุขภาพจิต 2 ท่าน และพยาบาลวิชาชีพ 1 ท่าน (รายนามแสดงในภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของภาษา โดยพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถามทุกด้าน ครอบคลุมด้านความตรงตามเนื้อหา ความชัดเจนและความเหมาะสมของคำถาม (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2550) โดยกำหนดระดับการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 หมายถึง คำถามไม่สอดคล้องกับคำนิยาม

ระดับที่ 2 หมายถึง คำถามจำเป็นต้องปรับปรุงอย่างมาก จึงจะมีความสอดคล้องกับคำนิยาม

ระดับที่ 3 หมายถึง คำถามจำเป็นต้องปรับปรุงเล็กน้อย จึงจะมีความสอดคล้องกับคำนิยาม

ระดับที่ 4 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องกับคำนิยาม

ผู้วิจัยนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุง

แบบสอบถาม โดยคำนวณค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index หรือ CVI) ซึ่งค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้คือ .80 ขึ้นไป (Davis, 1992 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2550)

จำนวนคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4

$$CVI = \frac{\text{จำนวนคำถามทั้งหมด}}{\text{จำนวนคำถามทั้งหมด}}$$

จากผลการคำนวณค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา พบว่า แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในการทำงาน แบบสอบถามความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค แบบสอบถามความสุขในการทำงาน มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (CVI) เท่ากับ .80, .84 และ .85 ตามลำดับ และผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาให้ความคิดเห็นอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการแก้ไขปรับปรุงความชัดเจนของภาษา และตัดข้อความที่ซ้ำซ้อนหรือไม่ชัดเจนออก โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีข้อความ 36 ข้อ ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา และตัดข้อความที่ซ้ำซ้อน 8 ข้อ คงเหลือข้อความจำนวน 28 ข้อ แบบสอบถามความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค มีข้อความทั้งหมด 38 ข้อ ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา และตัดข้อความ 12 ข้อ ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ คงเหลือข้อความจำนวน

26 ข้อ แบบสอบถามความสุขในการทำงานมีข้อคำถามทั้งหมด 28 ข้อ ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา และตัดข้อคำถามที่ไม่ชัดเจน 3 ข้อ คงเหลือข้อคำถามจำนวน 25 ข้อ

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในการทำงาน แบบสอบถามความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และแบบสอบถามความสุขในการทำงาน ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว ไปหาความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่ง ได้แก่ โรงพยาบาลสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เพื่อพิจารณาค่าที่ได้พบว่า แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในการทำงาน แบบสอบถามความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และแบบสอบถามความสุขในการทำงาน มีค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ เท่ากับ .96 .94 และ .93 ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือค่าเท่ากับ .70 ขึ้นไป (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2550) จากนั้นผู้วิจัยแบบสอบถามชุดนี้ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำเสนอโครงการวิจัยให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พิจารณาและอนุมัติ ก่อนที่ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูล นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาแก่กลุ่มตัวอย่าง ตามแนวทางจริยธรรมสากล โดยมีหลักการดังนี้

1. การเคารพสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยความสมัครใจ โดยได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัยเป็นอย่างดีแล้ว และผู้ตอบแบบสอบถามสามารถปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้ โดยไม่ตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย ถ้ามีความรู้สึกลำบากใจ หรือคับข้องใจในการตอบแบบสอบถาม และการปฏิเสธนั้นจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงาน หรือไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งสิ้นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

2. การรักษาความลับ ในการวิจัยครั้งนี้ไม่มีการเปิดเผยชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามถือเป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวม จะไม่มีการเปิดเผยหรือพิจารณาคำตอบเป็นรายบุคคล

3. ความยุติธรรม และความซื่อสัตย์ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลตามความเป็นจริงทุกประการ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมวิจัย ก่อนตอบแบบสอบถาม และ

เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ พร้อมทั้งอธิบายโดยการแจ้งผ่านผู้บังคับบัญชา และชี้แจงรายละเอียดไว้ให้อ่านก่อนตอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทราบก่อนว่า การวิจัยครั้งนี้จะไม่เปิดเผยชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ตอบแบบสอบถามสามารถอนุญาตได้ทั้งอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และไม่เป็นลายลักษณ์อักษร หากผู้ตอบแบบสอบถามประสงค์จะอนุญาตอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ก็ให้ลงลายมือชื่อไว้ หากไม่ลงลายมือชื่อไว้ แต่ตอบแบบสอบถาม ก็ถือว่าเป็นการยินยอมในการเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขออนุมัติการทำวิจัย จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งหลังได้รับการอนุมัติในการทำวิทยานิพนธ์แล้ว นำหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แสดงความจำนงค์ขออนุมัติจากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงใต้ 22 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยประสานงานทางโทรศัพท์ ขออนุญาตส่งเอกสารตรงมายังหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลของแต่ละ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงใต้ 22 แห่ง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียด วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลแก่พยาบาลตามจำนวนที่กำหนด และเพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยได้แนบซองเปล่าที่สามารถปิดผนึกพร้อมแสตมป์ให้สามารถส่งกลับคืนได้สะดวก มีการกำหนดส่งแบบสอบถามคืนภายในระยะเวลา 2 สัปดาห์หลังแจกแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 352 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 345 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง สามารถใช้ในการวิเคราะห์ได้จริง 345 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.01 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2554-30 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 60 วัน
5. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์อีกครั้ง ก่อนนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 345 ฉบับ ที่ได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์ วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ขนาดโรงพยาบาล นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจง ความถี่ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ พินฝ่าอุปสรรค และความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และประเมินระดับค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงาน และความสามารถใน การเผชิญปัญหาและพินฝ่าอุปสรรค กับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้สถิติ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และแปลความหมายค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) หรือค่า r ดังนี้ (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2550)

ค่า $r = 1.00$	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์
ค่า $r > 0.70$	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
ค่า r มีค่าระหว่าง 0.30-0.70	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง
ค่า $r < 0.30$	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
ค่า $r = 0$	หมายความว่า	ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน

4. วิเคราะห์หาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออก โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) ด้วยวิธีวิเคราะห์ถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)